

Antwerpen, 23 november 2014

‘Verloren schaapje spelen’
Brief van de bisschop voor de advent

Goede vrienden,

In het voorjaar bezocht ik een kleuterschool. Voor mijn bezoek hadden de drie klassen samen een rollenspel gemaakt. Ze speelden de gelijkenis van het verloren schaapje (Lc. 15, 3-7). Twee juffen en een tiental kleuters kropen op handen en voeten over de vloer, verkleed in schaap. Ze hadden een echte schapenvacht of een witte doek op de rug. Een juf was de herder: ze had een zware mantel over de schouder en een stok in de hand. Een andere juf was het verloren schaapje, dat eerst verdwaald raakte en dat de herder daarna vriendelijk naar de stal terugbracht. Ik zat geboeid en ontroerd te kijken. Toen de eerste ploeg de gelijkenis gespeeld had, vroeg de juf een nieuwe groep kinderen om schaapje te spelen. „En wie wil het verloren schaapje zijn?” Alle vingers gingen tegelijk de lucht in: „Ik, ik, ik, juf!” De kleuters duwden en trokken om toch maar het verloren schaapje te mogen zijn! Toen dacht ik: hoeveel vingers zullen nog de lucht ingaan, wanneer jullie dertig of vijftig jaar ouder zijn? Wie van jullie zal dan het ‘verloren schaapje’ zijn, niet in een rollenspel maar in het echte leven?

In het echte leven steekt niemand de vinger op om het ‘verloren schaap’ te mogen zijn. Trouwens, het ‘verloren schaap’ zie je niet lopen, het zit verdoken in de zelfkant van de samenleving of van het dorp. Wie echt gekwetst is, verlaten of kansarm, loopt daarmee niet te koop. ‘Verloren schapen’ beschikken in het echte leven over een taai overlevingsvermogen. Ze kunnen het lang uithouden in hun eenzaamheid. Je moet hen letterlijk gaan zoeken, zoals de herder uit het Evangelie. En dat kan een hele tijd duren. In de adventstijd vraagt de liturgie aandacht voor de kleine en vergeten mens in onze buurt. Dat vraagt inderdaad enig zoekwerk. Je kunt immers in onze steden of dorpen best leven zonder een ‘verloren schaap’ tegen te komen. De voorbereiding op Kerstmis begint met dat soort zoekwerk. Wie zoekt mee?

Dat zoekwerk komt uit het hart van het Evangelie. Op zekere dag zegde Jezus van zichzelf dat „de Mensenzoon gekomen is om te zoeken en te redden wat verloren is” (Lc. 19,10). En als Hij spreekt over de herder die het verloren schaap vol blijdschap op de schouders neemt (Lc. 15,5), heeft Hij het over zichzelf. Kerstmis zou nooit hebben plaatsgevonden, indien God niet op zoek was naar het ‘verloren schaap’. Jezus zou niet geboren zijn in een stal, indien Hij niet op zoek was naar mensen aan de onderkant van de samenleving. Advent komt van het Latijnse werkwoord *advenit*: „Hij is op komst!” Wat voor God evenveel betekent als „Hij is op zoek”. Mag Hij ook mij komen vinden, in mijn gezellig hoekje of in mijn bange schuiloord?

Bij een echte kerststal horen minstens twee schapen uit de kudde van het kerstverhaal (Lc. 2, 6-14). Ze staan er niet verloren. Het zijn de eerste schapen van de kudde die Jezus als goede herder rond zich verzamelt. Ze hebben de warme stal gevonden waarin Hij hen opwacht. Hoeveel mensen zouden in deze weken niet even halt houden bij een kerststal, met het heimwee van een ‘verloren schaapje’ dat er weer mag bijstaan en toezien? Zomaar, omdat rond de kerststal verloren of gebroken eindjes weer even bij elkaar komen. Ik wens u een goede advent: „Hij is op zoek!” Niet gespeeld, maar in het echt.

+ *Johann Bonny*

Bisschop van Antwerpen